

**1. Рівні володіння іноземною мовою відповідно до Рекомендацій Ради Європи (РРЕ)
і українська інтерпретація цих рівнів**

Таблиця 1.1. Рівні володіння іноземною мовою

Міжнародна градація	Європейська градація	Українська градація
Beginner/Elementary	A1 (Breakthrough)	Рівень А1 (Інтродуктивний або «відкриття»)
Pre-Intermediate	A2 (Waystage)	Рівень А2 (Середній або «виживання»)
Intermediate	B1 (Threshold)	Рівень В1 (Рубіжний)
Upper-Intermediate	B2 (Vantage)	Рівень В2 (Просунутий)
Advanced	C1 (Effective Operational Proficiency)	Рівень С1 (Автономний)
Proficiency	C2 (Mastery)	Рівень С2 (Компетентний)

Таблиця 1.2. Глобальна шкала рівнів володіння іноземною мовою

Досвідчений користувач	C2	Може розуміти без утруднень практично все, що чує або читає. Може вилучити інформацію з різних усних чи письмових джерел, узагальнити її і зробити аргументований виклад у зв'язній формі. Може висловлюватись спонтанно, дуже швидко і точно, диференціюючи найтонші відтінки смислу в досить складних ситуаціях.
	C1	Може розуміти широкий спектр досить складних та об'ємних текстів і розпізнавати імпліцитне значення. Може висловлюватись швидко і спонтанно без помітних утруднень, пов'язаних із пошуком засобів вираження. Може ефективно і гнучко користуватись мовою у суспільному житті, навчанні та з професійними цілями. Може чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмними висловлюваннями.
Незалежний користувач	B2	Може розуміти основні ідеї тексту як на конкретну, так і на абстрактну тему, у тому числі й технічні (спеціалізовані) дискусії за своїм фахом. Може нормально спілкуватися з носіями мови з таким ступенем швидкості та спонтанності, який не завдає труднощів жодній із сторін. Може чітко, детально висловлюватись на широке коло тем, виражати свою думку з певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.
	B1	Може розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на теми, близькі і часто вживані на роботі, при навчанні, під час дозвілля тощо. Може вирішити більшість питань під час перебування

		або подорожі у країні, мова якої вивчається. Може просто і зв'язано висловитись на знайомі теми або теми особистих інтересів. Може описати досвід, події, сподівання, мрії та амбіції, навести стислі пояснення і докази щодо точок зору та планів.
Елементарний користувач	A2	Може розуміти ізольовані фрази та широко вживані вирази, необхідні для повсякденного спілкування у сферах особистого побуту, сімейного життя, здійснення покупок, місцевої географії, роботи. Може спілкуватись у простих і звичайних ситуаціях, де необхідний простий і прямий обмін інформацією на знайомі та звичні теми. Може описувати простими мовними засобами вигляд його/її оточення, найближче середовище і все, що пов'язане зі сферою безпосередніх потреб.
	A1	Може розуміти і вживати побутові і повсякденні вирази, а також елементарні речення, необхідні для задоволення конкретних потреб. Може відрекомендуватись або представити когось і запитувати й відповідати на запитання про деталі особистого життя, наприклад, де він/вона живе; про людей, яких він/вона знає; про речі, які він/вона має. Може взаємодіяти на простому рівня, якщо співрозмовник говорить повільно і чітко та готовий прийти на допомогу.

2. Шкала самооцінювання рівня володіння іншомовним мовленням (згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти)

Таблиця 2.1

Р о з у м і н н я	Рівень С (Досвідчений користувач)	
	С1 (Автономний)	С2 (Компетентний)
Аудіювання	Я можу розуміти довготривале мовлення, навіть якщо воно не досить чітко структуроване або коли його зв'язність прихована і не виражена експліцитно. Я можу розуміти програми телебачення і фільми без надмірних зусиль.	Я не маю жодних утруднень у розумінні будь-якого розмовного мовлення, живого або в запису, навіть якщо воно звучить у швидкому природному темпі, за умови, якщо у мене є якийсь час для того, щоб звикнути до індивідуальних особливостей мовлення.
Читання	Я можу розуміти довгі та складні документальні та літературні тексти, оцінюючи особливості їх стилю. Я можу розуміти спеціалізовані статті та довгі технічні інструкції, Навіть якщо вони не стосуються	Я можу легко розуміти практично усі форми писемного мовлення, у тому числі абстрактні, складні у структурному чи лінгвістичному плані тексти, такі як підручники, спеціалізовані статті та літературні праці.

		сфери моєї діяльності.	
Г о в о р і н н я	Діалогічне мовлення	Я можу швидко й спонтанно висловлюватись без очевидних утруднень у доборі виразів. Можу гнучко й ефективно користуватись мовою із соціальними та професійними цілями. Можу чітко формулювати думки й точку зору та донести свої погляди у повному обсязі до інших співрозмовників.	Я без зусиль можу брати участь у будь-якій розмові чи дискусії, легко вживаючи ідіоматичні звороти та колоквиалізми ¹ (розмовні слова та вирази). Я можу вільно висловлюватись, розрізняючи найтонші відтінки смислу. Якщо у мене виникає проблема, я можу усунути трудність непомітно для інших.
	Монологічне мовлення	Я можу представити чіткі, детальні висловлювання на складні теми, розвиваючи окремі точки зору та доходячи логічного висновку.	Я можу представити чітке, рівне і повне значення або аргумент у стилі, що відповідає контексту. Моє висловлювання має ефективну логічну структуру, яка допомагає співрозмовникам виділити і запам'ятати значущі пункти.
П и с ь м о	Писемне Мовлення (письмо)	Я можу виражати думку у формі чіткого, добре структурованого тексту, висловлюючись досить поширено. Я можу писати листи, твори або доповіді на складні теми, підкреслюючи те, що мені здається найважливішим. Я можу обрати стиль відповідно до уявного читача.	Я можу легко написати чіткий, послідовний текст у певному стилі. Я можу писати складні листи, доповіді й статті, представляючи проблему (предмет розгляду) за допомогою ефективної логічної структури, що дозволяє адресату виділити й запам'ятати значущі пункти. Можу писати резюме та огляди професійних або літературних праць.

Таблиця 2.2

Р о з у м і н н		Рівень В (Незалежний користувач)	
		В1 (Рубіжний)	В2 (Просунутий)
	Аудіювання	Я можу розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на знайомі теми, які регулярно зустрічаються на роботі, під час навчання, на дозвілля тощо. Можу розуміти головний зміст багатьох радіо- або ТВ	Я можу розуміти об'ємні висловлювання та лекції і стежу навіть за складно аргументацією на досить знайомі теми. Я розумію більшість ТВ новин та програми про поточні події. Я розумію більшість фільмів літературною мовою.

я		<p>програм про поточні справи або теми з кола особистих чи професійних інтересів за умови, коли мовлення відносно повільне і чітке.</p>	
	Читання	<p>Я можу розуміти тексти, які містять головним чином найуживаніші повсякденні та пов'язані з професійною діяльністю мовленнєві зразки. Я розумію описи подій, почуттів та бажань в особистих листах.</p>	<p>Я можу читати статті та повідомлення з сучасних проблем, автори яких займають особливу позицію або мають особливу точку зору. Можу розуміти сучасну літературну прозу.</p>
Г о в о р і н н	Діалогічне мовлення	<p>Я можу спілкуватись у більшості ситуацій під час перебування і подорожі у країні, мова якої вивчається. Я можу без підготовки вступити до розмову, тема якої знайома, особисто значуща або пов'язана з повсякденним життям (сім'я, хобі, робота, подорожі та поточні події/новини)</p>	<p>Я можу брати участь у діалозі з достатнім ступенем невимушеності й спонтанності, так щоб відбулася природна інтеракція з носіями мови. Можу брати участь у дискусії у знайомих контекстах, викладаючи й захищаючи свою точку зору (свої погляди)</p>
н я	Монологічне мовлення	<p>Я можу будувати прості зв'язні висловлювання, для того щоб описати події та особисті враження, а також свої мрії, надії та сподівання. Можу стисло назвати причини та пояснення щодо своїх поглядів і планів. Я можу розповісти історію або переказати сюжет книжки чи фільму та описати своє ставлення.</p>	<p>Я можу представити чіткі, детальні висловлювання про широке коло питань, що стосуються сфер моїх інтересів. Я можу висловити точку зору на запропоновану тему, наводячи аргументи «за» і «проти».</p>
П и с ь м о	Писемне Мовлення (письмо)	<p>Я можу написати простий зв'язний тексти на знайомі або пов'язані з особистими інтересами теми. Я можу писати особисті листи, описуючи події та враження.</p>	<p>Я можу написати чіткий, детальний текст на широке коло тем, пов'язаних з моїми інтересами. Можу писати есе чи доповідь, узагальнюючи інформацію або наводячи аргументи «за» і «проти» певної точки зору. Я можу писати листи, наголошуючи на особистому значення минулих і теперішніх подій.</p>

Таблиця 2.3

Р о з у м і н н я	Рівень А (Елементарний користувач)		
		Рівень А1 (Інтродуктивний або «відкриття»)	А2 (Середній або «виживання»)
Аудіювання	Аудіювання	Я можу впізнавати знайомі слова та найелементарніші фрази, що стосуються мене самого, моєї сім'ї та найближчого конкретного оточення за умови, коли люди говорять повільно і чітко.	Я можу розуміти фрази та найуживанішу лексику, що відносяться до сфер найближчого особистого значення (напр. елементарна особиста або сімейна інформація, покупки, місце проживання, робота). Можу зрозуміти основне з коротких, чітких, простих повідомлень та оголошень.
	Читання	Я можу розуміти знайомі імена, слова і дуже прості речення, наприклад, в оголошеннях, на постерах і в каталогах.	Я можу читати дуже короткі, прості тексти. Я можу знайти конкретну, передбачувану інформацію у простих текстах повсякденного характеру, як, наприклад, реклама, оголошення, проспекти, меню, розклад (руху поїздів); я можу розуміти короткі прості особисті листи.
Г о в о р і н н я	Діалогічне мовлення	Я можу брати участь у діалозі на простому рівні за умови, що співрозмовник готовий повторити або перефразувати свої висловлювання у повільному темпі й допомогти мені сформулювати те, що я намагаюсь сказати. Я можу ставити прості запитання та відповідати на такі ж прості запитання, що стосуються сфери невідкладних потреб, або на дуже знайомі теми.	Я можу спілкуватись на простому побутовому рівні, якщо потрібен простий і прямий обмін інформацією на знайомі теми та про знайомі види діяльності. Я можу обговорювати щось при дуже коротких соціальних контактах, якщо навіть я недосить розумію для того щоб самостійно підтримувати розмову.
	Монологічне мовлення	Я можу використовувати прості речення та вирази для описання місця, де я живу, і людей, яких я знаю.	Я можу вживати серії виразів та речень, щоб описати простими словами мою сім'ю та інших людей, житлові умови, мій рівень освіти, попереднє або теперішнє місце роботи.
П	Писемне	Я можу писати короткі, прості листівки,	Я можу писати короткі, прості записки та звернення,

и с ь м о	Мовлення (письмо)	наприклад, поздоровлення зі святом. Я можу заповнювати формуляри, вносити своє прізвище, національність та адресу, наприклад, в реєстраційний листок готелю.	пов'язані з нагальними потребами. Можу написати дуже простого особистого листа, наприклад, із вдячністю комусь за щось.
-----------------------	-------------------	--	---

3. Якісні аспекти усного мовлення

Таблиця 3.1. Якісні аспекти усного мовлення досвідченого користувача

	Діапазон	Правильність	Швидкість	Взаємодія	Зв'язність
C2	Показує високу гнучкість мовлення, формулюючи думки з використанням різноманітних мовленнєвих засобів з метою передачі найтонших відтінків значень, виділення, диференціації та усунення двозначності. Володіє також великим набором ідіоматичних виразів і колоквіалізмів.	Здійснює постійний граматичний контроль складного мовлення, навіть якщо увага спрямована на щось інше (напр. на складання плану на майбутнє, спостереження за реакціями співрозмовників)	Може висловлюватись спонтанно і поширено з природною розмовною швидкістю, попереджуючи або усуваючи будь-яку трудність так легко, що співрозмовник цього навіть не помічає.	Легко і вправно здійснює інтеракцію, добираючи й застосовуючи невербальні та інтонаційні засоби з очевидною легкістю. Може брати особисту участь у спільній дискусії, повністю природно підтримуючи розмову, звертаючись, роблячи натяки тощо.	Може створювати зв'язне і суцільне висловлювання, вживаючи у повному обсязі доречні різноманітні структури й широкий набір конекторів та інших засобів зв'язку.
C1	Має добрий набір різноманітних мовленнєвих засобів, який дозволяє йому/ їй обирати формулювання для	Постійно підтримує високий ступінь граматичної правильності; помилки	Може висловлюватись швидко і спонтанно, майже без утруднень. Лише концептуально складний предмет висловлювання може	Може вибрати потрібну фразу з наявних мовленнєвих функцій для власної репліки з метою підтримати розмову і	Може продукувати чітке, вільне, швидке, добре структуроване мовлення, показуючи

<p>чітких висловлювань у певному стилі на широке коло загальних, академічних, професійних або побутових тем, не обмежуючись предметом висловлювання.</p>	<p>зустрічаються рідко, їх важко помітити; вони головним чином відразу виправляються.</p>	<p>уповільнити природну легкість мовного потоку.</p>	<p>вправно донести смисл свого висловлювання на рівні з іншими співрозмовниками.</p>	<p>контрольоване вживання граматичних структур, конекторів і засобів зв'язку.</p>
--	---	--	--	---

Таблиця 3.2. Якісні аспекти усного мовлення незалежного користувача

	Діапазон	Правильність	Швидкість	Взаємодія	Зв'язність
B2+					
B2	<p>Володіє досить широкою гамою мовних засобів, достатньою, для того щоб робити точні описи, виражати точки зору на найбільш загальні теми без надто помітних пошуків слів, і використовує з цією метою деякі складні мовленнєві звороти.</p>	<p>Показує відносно високий ступінь граматичного контролю, не робить помилок, які призводять до непорозуміння, і переважно може самостійно їх виправити.</p>	<p>Може продукувати мовленнєві відрізки в досить швидкому темпі; незважаючи на заминки під час пошуків структур або виразів, помітно довгих пауз в мовленні небагато.</p>	<p>Може почати бесіду, висловлюватись у свою чергу належним чином та закінчувати бесіду, коли йому/їй це потрібно, хоча не завжди він/вона може це зробити елегантно. Може підтримувати дискусію на знайомі теми, забезпечуючи розуміння, залучаючи інших до неї тощо.</p>	<p>Може використовувати обмежене число схем зв'язку, щоб його висловлювання мало точний, зв'язний характер, навіть якщо у ньому трапляються деякі «перескакування» («стрибки») під час довгого говоріння.</p>
B1+					

B1	Має достатньо мовленнєвих засобів і достатній словниковий запас, для того щоб висловитись із деяким ваганням та підбираючи слова на теми, що пов'язані з сім'єю, хобі, інтересами, роботою, подорожами та останніми подіями.	Розсудливо і правильно використовує набір найчастіше вживаних зворотів та моделей, що асоціюються з найбільш передбачуваними ситуаціями.	Може висловлюватись зрозуміло, навіть якщо паузи для граматичного і лексичного планування та виправлення занадто очевидні, особливо під час довших відрізків невідготовленого мовлення.	Може починати, підтримувати та закінчувати просту розмову сам-на-сам на знайомі теми або теми особистого інтересу. Може повторити частину сказаного кимсь, щоб забезпечити взаємне розуміння.	Може з'єднувати серії коротких, простих дискретних елементів у зв'язний лінійний виклад думок.
----	--	--	---	---	--

Таблиця 3.3. Якісні аспекти усного мовлення елементарного користувача

	Діапазон	Правильність	Швидкість	Взаємодія	Зв'язність
A2+					
A2	Вживає елементарні граматичні структури із завченими фразами, групами з кількох слів та стійких виразів для обміну обмеженою інформацією у простих щоденних ситуаціях.	Правильно використовує кілька простих структур, але продовжує систематично припускатись елементарних помилок.	Може зрозуміло висловлюватись у дуже короткому обсязі, навіть якщо явно очевидні паузи, фальстарту і реформування.	Може запитувати і відповідати простими репліками. Може сигналізувати, коли наступає його/її черга, але рідко спроможний досить добре зрозуміти, для того щоб підтримувати розмову, яка йде з його/її власної згоди.	Може з'єднувати групи слів за допомогою простих конекторів, таких як «та, і», «але, проте» і «тому що».
A1	Має дуже обмежений набір слів і простих фраз, пов'язаних з	Реалізує лише обмежений контроль	Може продукувати дуже короткі, ізольовані, переважно	Може запитувати й відповідати на запитання про	Може з'єднувати слова або групи слів за допомогою

	<p>особистими деталями та окремими конкретними ситуаціями.</p>	<p>небагатьох граматичних структур і речень із вивченого репертуару</p>	<p>згорнуті висловлювання, з численними паузами для пошуку засобів вираження, артикулювати менш знайомі слова, а також підтримувати спілкування.</p>	<p>особисті деталі. Може у простий спосіб спілкуватись у діалогічній формі, але спілкування повністю залежить від повторів, перефразувань та виправлень.</p>	<p>дуже простих лінійних конекторів, таких як «та/і» або «потім».</p>
--	--	---	--	--	---